

Všeobecné údaje: 19. Slanské vrchy (F. A. Novák in Veselý (ed.) Ochr. Prír. a Kraj. 2: 405, 1954). 15./18./26b. Spišské Vlachy (Kalchbrenner s. d. BP).

5. *Campanula glomerata* L.

Zvonček kľbkatý

Campanula glomerata L. Sp. Pl. ed. 1, p. 166, 1753.

Trváce, plstnaté, mätko chlpaté alebo srstnaté, alebo holé byliny. Byle priame alebo vzpriamené, ± hranaté, (10–)20–80 cm vysoké, jednoduché, zriedkavo málo rozkonárené, listnaté, často fialkaste alebo červenkaste. Prízemné a dolné byľové listy dlho stopkaté, vajcovito podlhovasté, vajcovito kopijovité, elipsovité alebo podlhovasté, na báze srdcovité, zaokrúhlené alebo zúžené, na vrchole končisté alebo tupé; stredné až horné byľové listy krátko stopkaté až zúženou bázou sediace, niekedy poloobjímavé, elipsovité, podlhovasté alebo kopijovité, široko kopijovité, najvrchnejšie prechádzajú do listeňov; všetky listy jemne vrúbkované, ploché alebo žliabkaté, rovné alebo kosákovito ohnuté. Súkvetie guľovitá vrcholová kompaktná hlávka a bočné, pazušné zväzочки alebo kľbká, niekedy len vrcholová hlávka a bočné pazušné zväzочки chýbajú. Listene pod hlávkami vajcovité alebo kopijovité. Zuby kalicha bez príveskov, dosahujú 1/4–1/3 dĺžky koruny. Koruna lievikovito zvončekovitá, (13–)15–25(–35) mm dlhá, svetlomodrofialová, modrofialová, alebo až tmavo modrofialová, zriedkavo biela, holá alebo páperistá, na okraji brvitá; lem delený do 1/3 alebo do 1/2 dĺžky koruny na podlhovasto vajcovité alebo kopijovité, končisté alebo tupé cipy. Čnelka taká dlhá ako koruna, blizna 3-ramenná. Tobolky priame, vajcovité alebo kužeľovité, s 3 bazálnymi otvormi.

Taxonomická poznámka. Nižšie uvedené poddruhy chápu rôzni autori odlišne, a to od taxonomickej hodnoty druhu po varietu či formu. Niektoré populácie sa určujú ťažko z dôvodu existencie prechodných typov medzi jednotlivými poddruhmi. Rozšírenie bolo spracované na základe revízie herbárových položiek a vybraných literárnych údajov, ktoré by mohli patriť k jednotlivým poddruhom.

Kľúč na určenie poddruhov

- 1a Byľ holá alebo páperistá, bez tuhých chlпов. Súkvetie v hornej časti predĺžené, prerušované, zložené z vrcholovej hlávky a viacerých bočných pazušných zväzочkov 2
- 1b Byľ (najmä v hornej časti) riedko srstnatá, s roztrúsenými odstávajúcimi tuhými chlpmi. Súkvetie na vrchole krátke, zložené z vrcholovej hlávky a zriedkavo z 1–3 bočných pazušných zväzочkov 3